

MONITORING PŘIROZENÝCH LESŮ V ČR

- koncepce a cíle**
- metody**
- výstupy**

MONITORING PŘIROZENÝCH LESŮ ČR

ÚROVNĚ SBĚRU A ZPRACOVÁNÍ DAT:

- 1) **Hodnocení** přirozenosti lesů
- 2) **Monitoring** lokalit ponechaných samovolnému vývoji
- 3) **Výzkum** vybraných lokalit přirozených lesů

VŠE ULOŽENO V DATABANCE PŘIROZENÝCH LESŮ

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

CÍL

Aktuální znalost o rozšíření a kvalitě přirozených lesů v ČR v prostoru a čase

METODY

Hodnocení kvalitativních i kvantitativních parametrů porostů prostřednictvím dotazníkového formuláře

VÝSTUPY

- Databanka přirozených lesů ČR
- mapové podklady
- plány péče o ZCHÚ

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

Národní lesnický program I. – 2002-2006:

Priorita E11- Vytvořit databanku přirozených lesů

Potřeba koncepčního nástroje pro management lesů v chráněných územích, pro optimalizaci sítě sítě ZCHÚ atd.

Zadavatel: MŽP ČR

Parametry pro databanku:

- co nejvíce objektivní
- ale jednoduše a on-line aktualizovatelná odbornými pracovníky OP a LH
- nezávislá na subjektivním přístupu hodnotitelů
- realizovatelná na celé ploše státu
- levná

Databanka, resp. hodnocení přirozenosti je kompromis mezi hodnotitelným a realizovatelným!!!

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

2002-2003 - vývoj metodiky, testování

2004-2006 - školení hodnotitelů (50 osob)
hodnocení lokalit \geq 10 ha

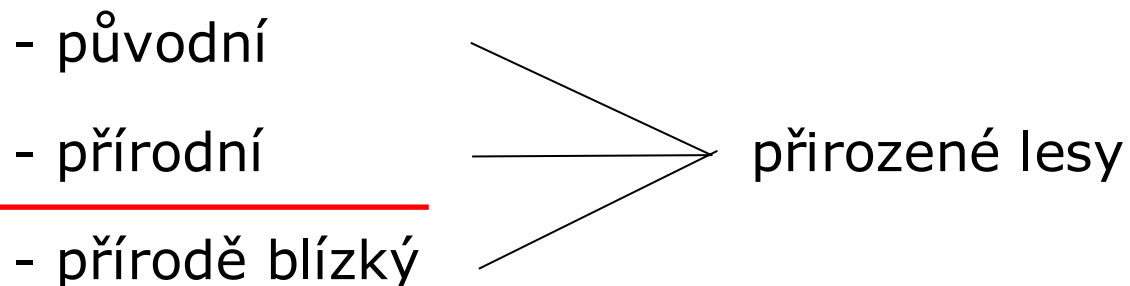
2007 - souhrnné zpracování dat
- tvorba a spuštění www.pralesy.cz

2008 - implementace hodnocení přirozenosti do vyhlášky č.
60/2008 Sb.

2009 - doplnění hodnocení o lokality \geq 5 ha
- dokončení hodnocení u VLS, s.p.
- start on-line aktualizace

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

3 stupně přirozenosti:

pro hodnocení užito 27 kritérií ve čtyřech skupinách:

- A - přímý vliv člověka v minulosti a současnosti
- B - tlející dřevo v minulosti a současnosti
- C - nepřímý vliv člověka v minulosti a současnosti
- D - současná dřevinná skladba

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

OTÁZKA ZÁKLADNÍHO PŘÍSTUPU

1) hodnocení historického ovlivnění lesa

- jak a kdy byla ovlivněna dynamika spontánních procesů
- jak a kdy byla ovlivněna dřevinná skladba
- jak a kdy bylo ovlivněno stanoviště

Větší důraz na schopnost regenerace a fungování přírodních sil

2) hodnocení aktuálního stavu lesního porostu

- aktuální dřevinná skladba versus potenciální
- aktuální prostorová struktura porostu
- aktuální stav stanoviště

Větší důraz na vytvořené modely přirozených lesů

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

OTÁZKA ZÁKLADNÍHO PŘÍSTUPU

Naše hypotéza: jestliže přirozené lesy nebyly zcela přeměněny tak přežily populace druhů určujících dynamiku lesa a pokud jsou vytvořeny podmínky pro jejich existenci, je sekundární sukcese nejlepší manažer

Nejčastější přístup – kombinace 1) a 2) – jakou váhu dát tomu kterému přístupu?

Hodnocení přirozenosti v ČR – více zaměřeno na 1) cca 3:1

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

les původní, nebo-li **prales** – člověkem téměř neovlivněný les, kde dřevinná skladba i prostorová struktura odpovídají stanovištním poměrům, tzn. potenciální přirozené vegetaci. Za původní les lze označit i porosty, které byly v minulosti ovlivněny člověkem, ovšem zásah neměl vliv na vybočení z přirozené vývojové trajektorie a stopy takového zásahu již dávno nejsou patrné – např. toulavá těžba jednotlivých stromů před více než 100 lety, odvoz odumřelých stromů z okrajů porostu před více než 50 lety apod. Termín **prales** lze ztotožnit s označením les původní. Tyto porosty jsou v současnosti ponechány samovolnému vývoji.

les přírodní – les vzniklý přírodními procesy, avšak člověkem v minulosti ovlivňovaný (zejména toulavou těžbou a pastvou, nikoliv sadbou nebo sítí). Jeho dřevinná skladba i prostorová a věková struktura převážně odpovídají stanovištním poměrům, pomístně se mohou odchylovat, např. vlivem samovolného vývoje, který proběhl v pozměněných podmínkách (např. po vyklučení lesa ve středověku a následném dlouhodobém ponechání plochy sekundární sukcesi lesa, území pod dlouhodobým vlivem vyšších stavů zvěře apod.). Tyto porosty jsou v současnosti ponechány samovolnému vývoji.

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

les přírodě blízký – les, jehož dřevinná skladba odpovídá převážně poměrům stanovištním, avšak prostorová struktura je jednodušší než v původním lese. Tyto porosty vznikaly pod vlivem člověka a jejich stav mohl být docílen i vědomou činností člověka. Dlouhodobě docházelo k usměrňování jejich vývoje (odvoz odumřelého dříví, těžba dříví, výchovné zásahy apod.) a stopy tohoto usměrňování jsou dosud patrné, v současnosti však v nich záměrné obhospodařování neprobíhá. Tyto porosty jsou aktuálně buď ponechány samovolnému vývoji a nebo v nich probíhají účelové zásahy vedoucí k obnově potenciální přirozené dřevinné skladby a prostorové struktury s cílem ponechat je samovolnému vývoji v budoucnosti.

les přirozený – souhrnné označení pro lesní porosty zařazené do stupňů přirozenosti **les původní (prales)**, **les přírodní** a **les přírodě blízký**.

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

les přírodě blízký – les, jehož dřevinná skladba odpovídá převážně poměrům stanovištním, avšak prostorová struktura je jednodušší než v původním lese. Tyto porosty vznikaly pod vlivem člověka a jejich stav mohl být docílen i vědomou činností člověka. Dlouhodobě docházelo k usměrňování jejich vývoje (odvoz odumřelého dříví, těžba dříví, výchovné zásahy apod.) a stopy tohoto usměrňování jsou dosud patrné, v současnosti však v nich záměrné obhospodařování neprobíhá. Tyto porosty jsou aktuálně buď ponechány samovolnému vývoji a nebo v nich probíhají účelové zásahy vedoucí k obnově potenciální přirozené dřevinné skladby a prostorové struktury s cílem ponechat je samovolnému vývoji v budoucnosti.

les přirozený – souhrnné označení pro lesní porosty zařazené do stupňů přirozenosti **les původní (prales)**, **les přírodní** a **les přírodě blízký**.

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

2. Parameters used for naturalness assessment of old-growth forests

Stand development affected in the past and at the present time by:	"Naturalness" of the stand – what is acceptable		
	original	natural	near-natural
A – Direct impact on stand development by forest management			
A1 Main or exploitating felling more than 100 years ago	No	Yes	Yes
A2 Intentional regeneration measures in the past on less than 1/4 area	No	Yes	Yes
A3 Main felling and introduction of regeneration elements at present	No	No	No
A4 Creaming more than 100 years ago	Yes	Yes	Yes
A5 Creaming in the last 100 years	No	Yes	Yes
A6 Incidental felling of live (active) trees at the present time	No	No	Yes
A7 Plantation or sowing as a management measure on less than 1/4 area in the past	No	Yes	Yes
A8 Plantation or sowing as a management measure on more than 1/4 area in the past	No	No	Yes
A9 Plantation or sowing as a management measure at the present time	No	No	Yes
A10 Intentional tending measures on less than 1/4 area in the past	No	No	No
A11 Intentional tending measures on more than 1/4 area in the past	No	No	Yes
A12 Intentional silvicultural (tending) measures at the present time	No	No	No
A13 Reconstruction management measures in the past	No	Yes	Yes
A14 Reconstruction management measures at the present time	No	No	No
B - Dead wood			
B1 Haulage of dead wood more than 50 years ago	Yes	Yes	Yes
B2 Haulage of dead wood in the last 50 years	No	Yes	Yes
B3 Partial processing of dead wood at the present time	No	No	Yes
C - Indirect human impact on stand development			
C1 Historical cattle grazing whose impact on the development of stand structure and texture is negligible today and only a theoretical influencing of tree species can be recorded	Yes	Yes	Yes
C2 Long-term wildlife overpopulation (usually in a former game preserve) and/or long-term high stocks of hoofed game in the period after World War II, affecting the development of stand structure (markedly reduced number of trees in several subsequent diameter classes)	No	Yes	Yes
D - Current tree species composition as compared with the potential natural tree species composition			
D1 Attendance of all main tree species – i.e. species with a representation over 20% in the potential near-natural species composition	Yes	Yes	Yes
D2 Attendance of site-allochthonous species interspersed up to 10%	No	No	Yes
D3 Transitional presence of invasive neophytes (robinia, tree-of-heaven, white pine, red oak, etc.) up to 5%	Yes	Yes	Yes
Never managed forests left to spontaneous development	↑	↑	↑
Historically by man affected forests, actually left to spontaneous management	↑	↑	↑
Actually by man affected forests; restoration management is acceptable	↑	↑	↑

1. Basic data

Locality name	NNR Vývěry Punkvy
Locality code	290
Segment / of total locality segments	2/7
Area [ha]	15.43
Degree of naturalness	natural
Has locality been left to spontaneous development?	yes
Spontaneous development since	approx. 400 years
Assessment executor	Ing. Dominik FRANČ
Assessment datum (period)	25.8.2003

Note: Total area counts 556.43 ha. Segment 7/7 was not evaluated because of large Spruce stands proportion. Forest stands with close-to-nature species composition occur just in little parts. Thus they were not able to be include to any naturalness degree.

National Nature Reserve Vývěry Punkvy Assessment of naturalness

Legend:

 Locality border

Degrees of naturalness

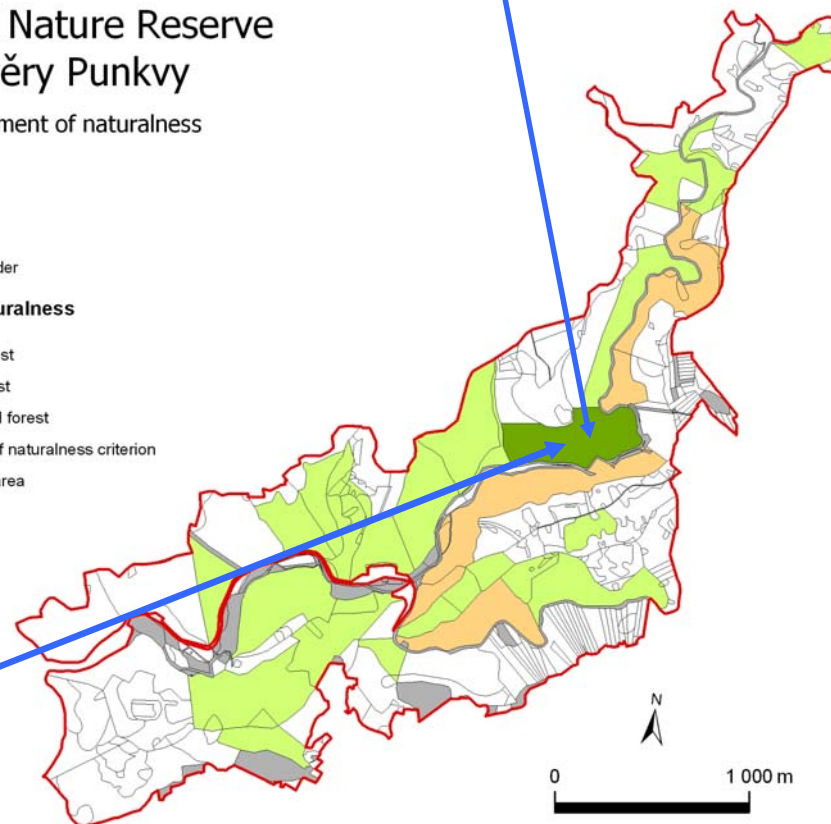
 Original forest

 Natural forest

 Near-natural forest

 Forest out of naturalness criterion

 Non-forest area

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

Important Old-growth Forests in the Czech Republic

LOCALITIES OF TOTAL AREA 10 HA AND MORE

Sources:
The Silva Tarouca Research Institute for Landscape and Ornamental Gardening
Department of Forest Ecology

State to: 2008-01-01

LOCALITIES BY TOTAL AREA OF OLD-GROWTH FOREST

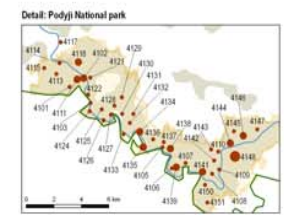
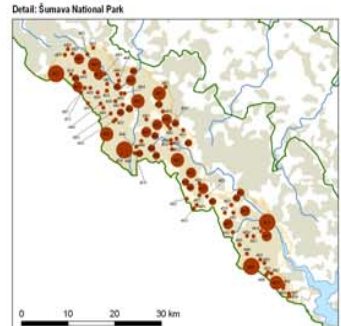
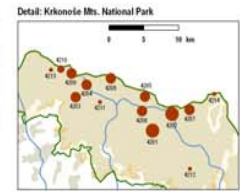
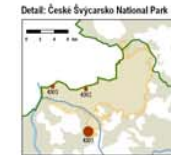
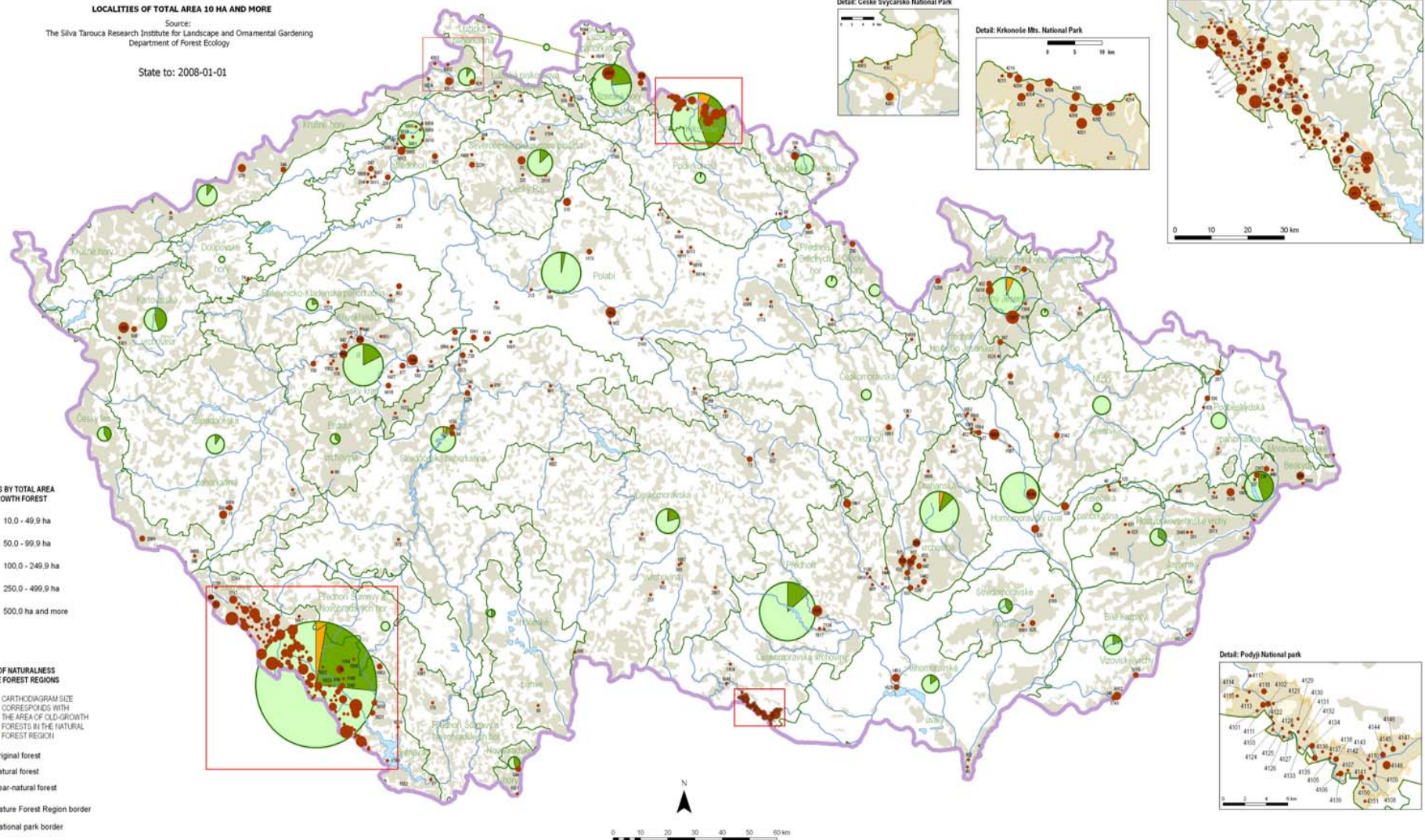
- 10.0 - 49.9 ha
- 50.0 - 99.9 ha
- 100.0 - 249.9 ha
- 250.0 - 499.9 ha
- 500.0 ha and more

DEGREES OF NATURALNESS BY NATURE FOREST REGIONS

CARTHOIDDIAGRAM SIZE CORRESPONDS WITH THE AREA OF OLD-GROWTH FORESTS IN THE NATURE FOREST REGION

- Original forest
- Natural forest
- Near-natural forest

- Nature Forest Region border
- National park border

1. HODNOCENÍ PŘIROZENOSTI LESŮ ČR

	původní	přírodní	př.blízký	celkem
NP	674.75	5197.06	8481.83	14353.64
CHKO (jen MZCHÚ)	220.74	2447.17	5382.38	8050.29
CHKO (jen nechráněné)		33.53	1094.59	1128.12
CHKO (celkem)	220.74	2480.70	6476.97	9178.41
volná krajina (jen MZCHÚ)	25.74	632.86	4875.24	5533.84
volná krajina (jen nechráněné)		57.53	486.72	544.25
volná krajina (celkem)	25.74	690.39	5361.96	6078.09
vojenské újezdy (jen MZCHÚ)		20.82	326.50	347.32
vojenské újezdy (jen nechráněné)		32.42	9.38	41.80
vojenské újezdy (celkem)		53.24	335.88	389.12
celkem	921.23	8421.39	20656.64	29999.26

(stav k 01.01.2008)

Přirozené lesy:

= 1,2% plochy lesů v ČR

= 490 lokalit

= 0,85% plochy lesů je ponecháno samovolnému vývoji

= 97% přirozených lesů je chráněno podle zákona č. 114/1992 Sb.¹⁴

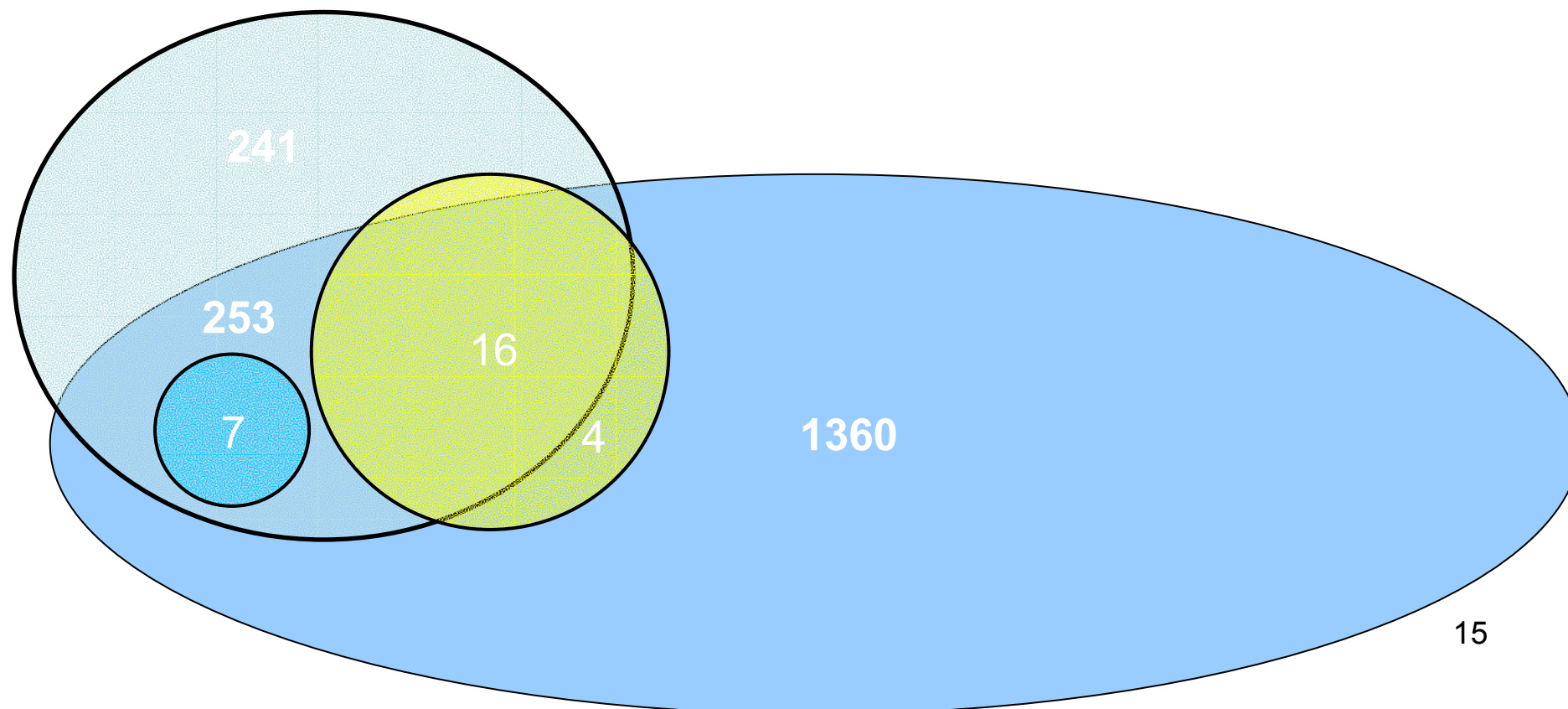
Databanka přirozených lesů ČR

Lesní MZCHÚ (1360)

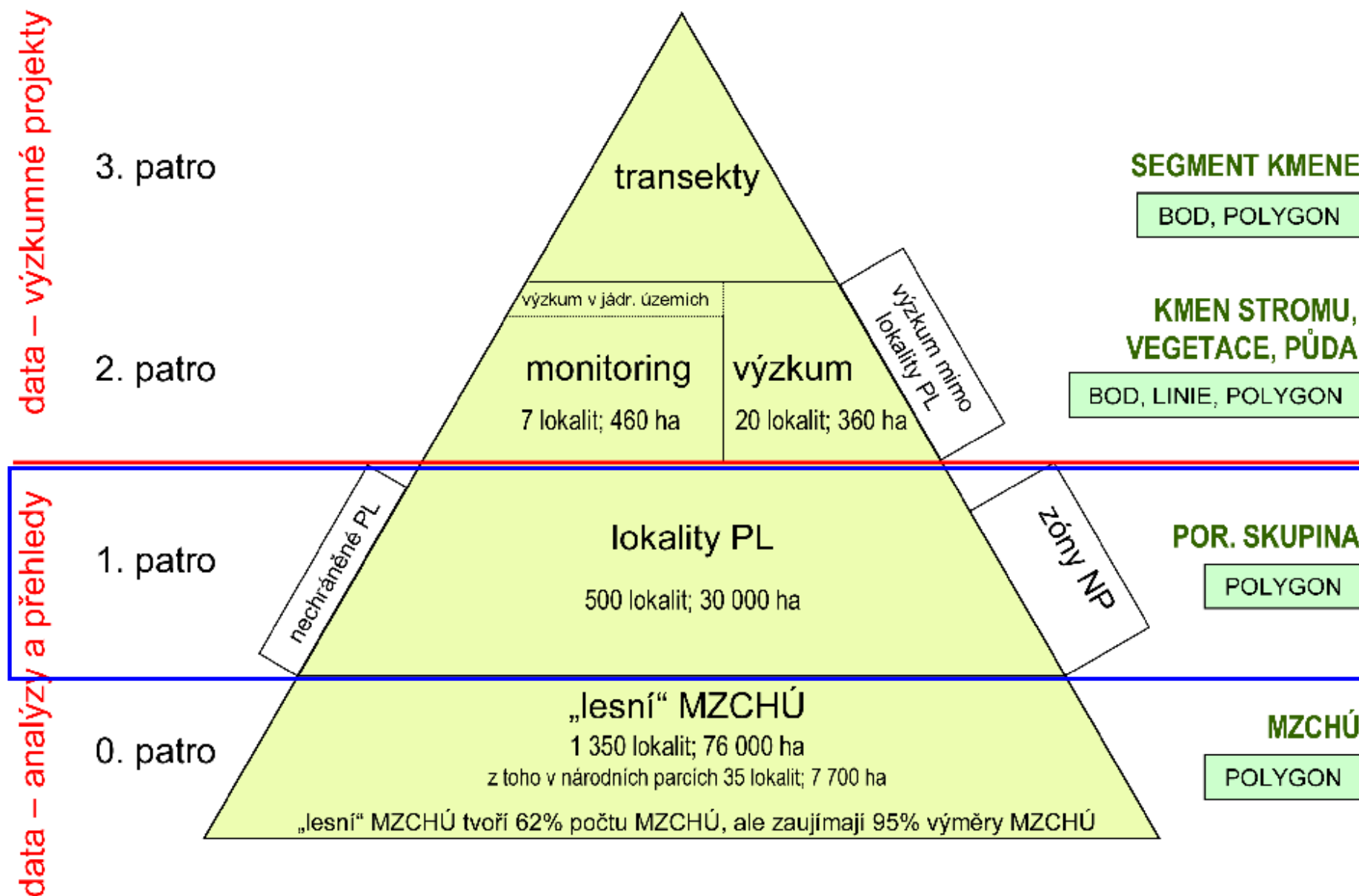
Lokality přirozených lesů (494)

Lokality opakovaně zkoumané celoplošně (20)

Lokality opakovaně monitorované (7)

Databanka přirozených lesů ČR

Databanka přirozených lesů

data o lokalitě

Karta PR_LOK:

Kód lokality	5024
Kategorie	
Název	Kaňon Labe - Pod Labskou stráň
Přírodní lesní oblast	Lužická pískovcová vrchovina
VZCHÚ	53 Labské pískovce
Kraj	Ústecký
Výzkum	
Výměra (ha) - les původní	0
Výměra (ha) - les přírodní	0
Výměra (ha) - les přírodě blízký	15.7
Výměra (ha) - les nesplňující kritéria přirozenosti	0
Výměra (ha) - nelesní část lokality	0
Výměra (ha) - celkem	15.7
Samovolný vývoj od (les původní)	
Samovolný vývoj od (les přírodní)	
Samovolný vývoj od (les přírodě blízký)	1985
Samovolný vývoj - stav - les přírodě blízký	a
Samovolný vývoj - cíl - les přírodě blízký	?

Mapa

< Zpět

Seznam PR_LOK: [\[Vyhledávání\]](#) [\[Výběr\]](#)

Č.	View	Kód lokality	Kategorie	Název	Přírodní lesní oblast	VZCHÚ	Kraj	Výzkum	Výměra (ha) - les původní	Výměra (ha) - les přírodní	Výměra (ha) - les přírodě blízký	Výměra (ha) - les nesplňující kritéria přirozenosti	Výměra (ha) - nelesní část lokality	Výměra (ha) - celkem
1	Karta Mapa	7304		Valež	Doupovské hory	0	Karlovarský	hodnocení přirozenosti	0	0	9.38	0	0	9.38
2	Karta Mapa	606	NPR	Úhošť	Doupovské hory	0	Ústecký	hodnocení přirozenosti	0	20.82	15.25	0	0	36.07
3	Karta Mapa	7302		Skalky skřítků	Doupovské hory	0	Karlovarský	hodnocení přirozenosti	0	8.43	0	0	0	8.43
4	Karta Mapa	7301		Klášteřec	Doupovské hory	0	Karlovarský	hodnocení přirozenosti	0	24.01	0	0	0	24.01
5	Karta Mapa	723	PR	Ralsko	Severočeská pískovcová plošina a Český ráj	0	Liberecký	hodnocení přirozenosti	0	0	16.1	0	0	16.1
6	Karta Mapa	6018		Housina	Křivoklátsko s Český kras		Středočeský	hodnocení přirozenosti	0	57.53	0	0	0	57.53
7	Karta Mapa	6016		Buková hora	Orlické hory		Pardubický	hodnocení přirozenosti	0	0	11.17	0	0	11.17
8	Karta Mapa	6015		Perná	Českomoravské mezhoří		Pardubický	hodnocení přirozenosti	0	0	5.79	0	0	5.79
9	Karta Mapa	6014		Nechanice	Polabí		Královéhradecký	hodnocení přirozenosti	0	0	24.26	0	0	24.26
10	Karta Mapa	6013		Mýstěves-Petrovičky	Polabí		Královéhradecký	hodnocení přirozenosti	0	0	37.49	0	0	37.49
11	Karta Mapa	6012		Mochovská Bažantnice	Polabí		Královéhradecký	hodnocení přirozenosti	0	0	37.48	0	0	37.48
12	Karta Mapa	6011		Loučňohorský les	Polabí		Královéhradecký	hodnocení přirozenosti	0	0	12.16	0	0	12.16
13	Karta Mapa	6010		Lodín-Kobylice	Polabí		Královéhradecký	hodnocení přirozenosti	0	0	40.05	0	0	40.05
14	Karta Mapa	6009		Chomutický les	Polabí		Královéhradecký	hodnocení přirozenosti	0	0	19.96	0	0	19.96
15	Karta Mapa	6008		Hrachoviště	Polabí		Pardubický	hodnocení přirozenosti	0	0	14.03	0	0	14.03
16	Karta Mapa	6007		Annenské údolí	Předhoří Orlických hor		Královéhradecký	hodnocení přirozenosti	0	0	11.2	0	0	11.2
17	Karta Mapa	6006		Bělč	Západočeská pahorkatina		Plzeňský	hodnocení přirozenosti	0	0	90.33	0	0	90.33
18	Karta Mapa	6005		Jezvinec	Český les		Plzeňský	hodnocení přirozenosti	0	0	43.36	0	0	43.36

Databanka přirozených lesů metadata

The screenshot shows the website interface for PRALESY.CZ. On the left is a vertical navigation menu with items: 'uvodni stránka novinky', 'vstupni informace', 'souhrnná data', 'databanka', 'fotobanka', 'výzkum a monitoring', 'lidé', 'projekty', and 'partneři'. The main content area features a forest image with the text 'PRALESY.CZ PŘIROZENÉ LESY ČESKÉ REPUBLIKY' and a large 'databanka' heading. Below this, there are three paragraphs of text explaining the database's scope and purpose. At the bottom, there is a section titled 'Lokality přirozených lesů v ČR' with two search options: '...vyhledejte si lokalitu v seznamu' and '...vyhledejte si lokalitu v mapě'. A footer section provides additional information about the data and how to access it.

uvodni stránka novinky
vstupni informace
souhrnná data
databanka
fotobanka
výzkum a monitoring
lidé
projekty
partneři

PRALESY.CZ
PŘIROZENÉ LESY ČESKÉ REPUBLIKY

databanka

Databanka přirozených lesů zahrnuje – ve svém *širším* pojetí – soubor všech dat o přirozených lesích v ČR nashromážděných a vedených v rámci tohoto projektu. Podmnožinou databanky v tomto jejím smyslu je tedy např. fotogalerie **Fotobanka**, metadatový oddíl **Tvorba a správa dat**, syntetický oddíl **Souhrnná data**, metodický aparát sběru a vyhodnocování dat **Výzkum a monitoring**.

Ve svém *užším* pojetí – pro potřeby www.pralesy.cz – rozumíme databankou soubor geografických a popisových atributů k lokalitám přirozených lesů.

Cílem stránky Databanka je přiblížit návštěvníkovi konkrétní a podrobné informace o jednotlivých lokalitách přirozeného lesa.
Zajímá-li vás konkrétní lokalita (jejíž název znáte), vybere si ji v [seznamu](#).
Zajímá-li vás určité území, najdete si lokalitu [pomocí mapy](#).

Lokality přirozených lesů v ČR

 ...vyhledejte si lokalitu v seznamu

 ...vyhledejte si lokalitu v mapě

Jestliže Vás zajímá přehled o celkové situaci v ČR, navštivte stránku [Souhrnná data](#). Zde najdete sumarizované informace vyhodnocené ze všech sledovaných lokalit

Pokud se chcete dozvědět obecné informace o vlastních datech (metadata), o jejich sběru, správě apod., zkuste navštívit stránku [Tvorba a správa dat](#).

2. MONITORING LOKALIT PONECHANÝCH SAMOVOLNÉMU VÝVOJI

CÍL

Poznání základních spontánních procesů v lesích na úrovni „lokalita“ s částečnou možností poznání vnitřních procesů

METODY

- provozní inventarizace dřevinného patra
- celoplošné měření jádrového území (1 ha)
- fytoocenologické snímky

VÝSTUPY

Publikace o stavu jednotlivých lokalit

2. MONITORING LOKALIT PONECHANÝCH SAMOVOLNÉMU VÝVOJI

Dohoda o ponechávání lokalit lesů samovolnému vývoji uzavřená mezi AOPK ČR a LČR, s.p.

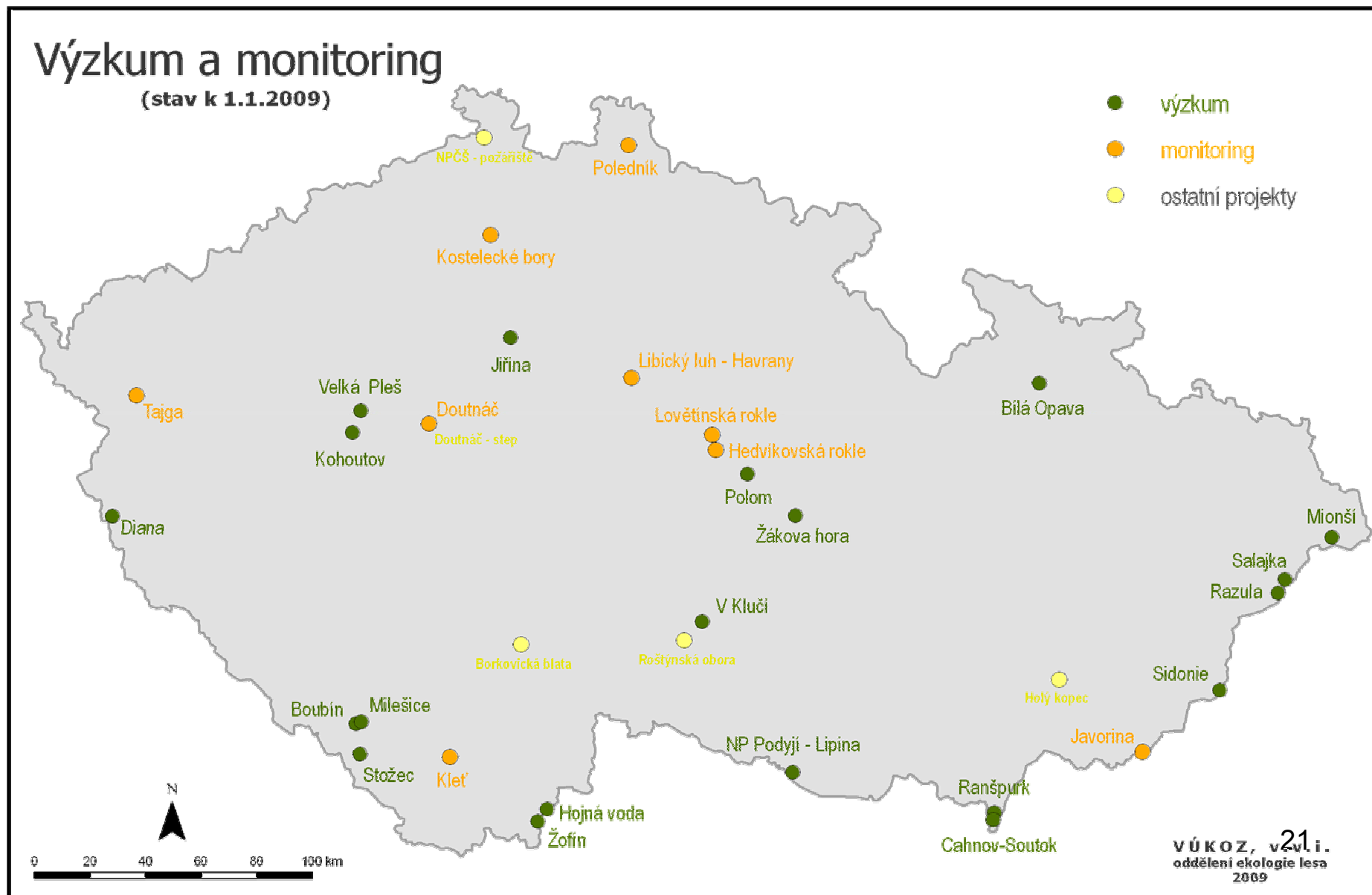
- monitoring lokalit v desetiletém intervalu – zabezpečuje AOPK ČR

2001-2003 - vývoj metodiky, testování
- společný projekt VaV s IFER Ltd.
- pilotní projekt Poledník

2005 - první měření v provozním režimu (Doutnáč)

2009 – změřeno 9 lokalit

2. MONITORING LOKALIT PONECHANÝCH SAMOVOLNÉMU VÝVOJI

2. MONITORING LOKALIT PONECHANÝCH SAMOVOLNÉMU VÝVOJI

ZKOUMANÉ LOKALITY

PŘEHLED LOKALIT - MONITORING

NÁZEV LOKALITY	SLEDOVANÁ PLOCHA [ha]	MONITORING	POČET INVENT. PLOCH	JÁDROVÁ ÚZEMÍ
Poledník	71,6	2002	32	1 x 1,0 ha
Doutnáč	66,8	2005	87	2 x 0,5 ha
Tajga	146,6	2006	104	2 x 0,5 ha
Kostelecké bory	51,2	2006	33	1 x 1,0 ha
Klet'	38,3	2007	49	1 x 1,0 ha
Hedvíkovská rokle	34,6	2008	49	2 x 0,5 ha
Lovětínská rokle	50,4	2008	69	1 x 1,0 ha
Libický luh - Havrany	30,8	2009	79	1 x 1,0 ha
Javorina	166,1	2009	108	1 x 1,0 ha

[úvod](#) [nahoru](#) [tisk](#) [mapa webu](#) [kontakt](#)

2. MONITORING LOKALIT PONECHANÝCH SAMOVOLNÉMU VÝVOJI

○ Stromy, které jsou měřeny na příslušných inventarizačních kruzích

2. MONITORING LOKALIT PONECHANÝCH SAMOVOLNÉMU VÝVOJI

Tab. 2 - Typy objektů a jejich charakteristika měřené na inventarizačních plochách

Objekt	Vrstva projektu	Charakteristika
Plocha	Plocha	popis plochy
Vegetace	Fytocenologický snímek	popis druhového složení jednotlivých pater vegetace
Živé stromy	Stromy	minimální výčetní tloušťka jedince je určena daným soustředným kruhem)
Stojící souše		
Odumřelé ležící dřevo	Ležící dřevo	tloušťka od 7.0 cm sk. 1.3 m od „báze“ kusu
Pařezy	Pařezy	tloušťka od 30.0 cm v úrovni terénu, výška do 1.3 m
Obnova	Obnova	výška od 0.1 m, výčetní tloušťka do 7 cm sk.
Označené body	Označené body	pozice a popis významných bodů

Zpracování dat

Stromové patro – SW Field-Map Inventory Analyst, PraleStat

Bylinné patro – SW Turboveg, Juice, Canoco, Statistica,

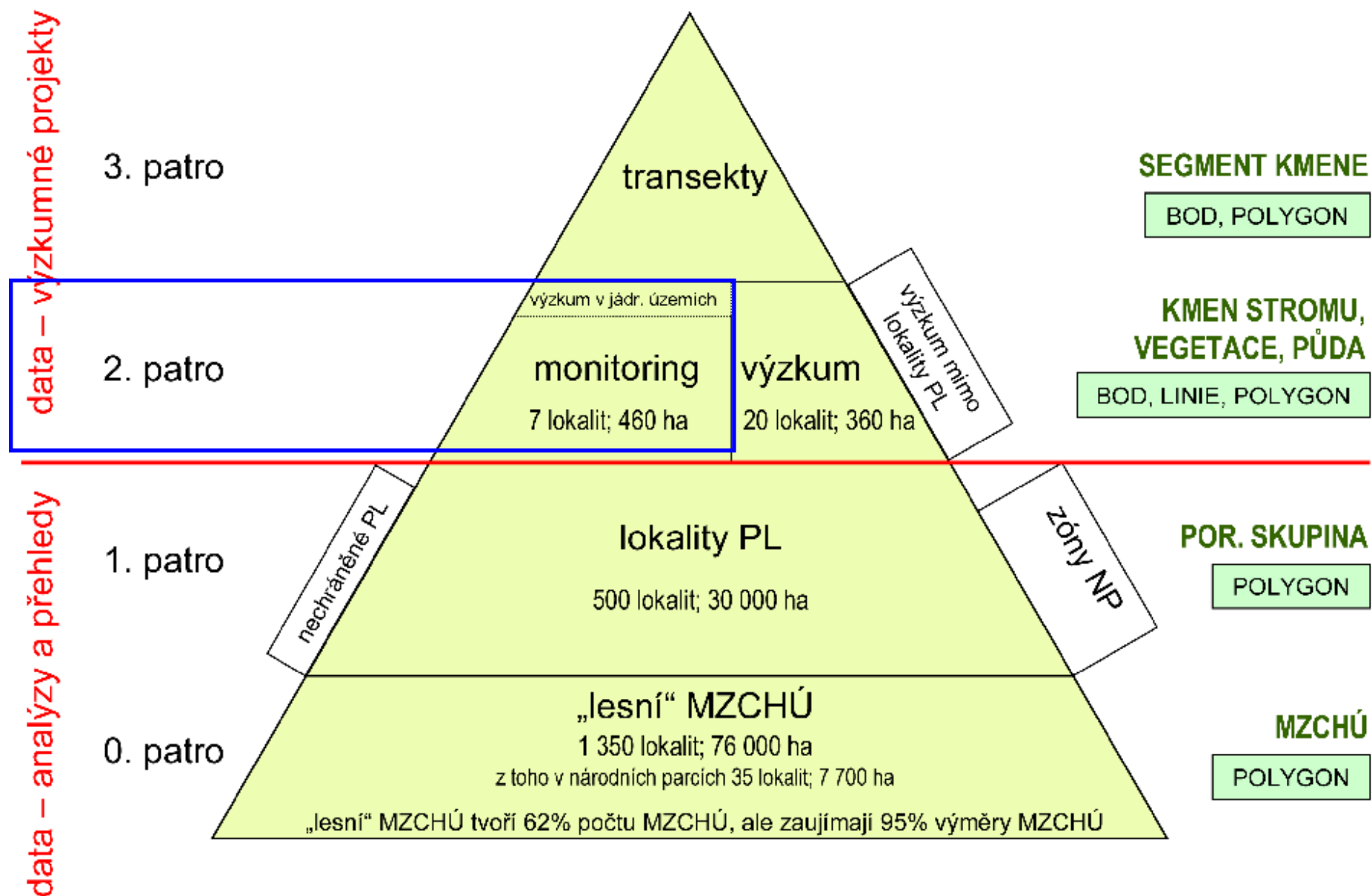
2. MONITORING LOKALIT PONECHANÝCH SAMOVOLNÉMU VÝVOJI

Výstupy

Od 1.1.2010 – zpracované výsledky 8 lokalit na
www.pralesy.cz, www.ochranaprirody.cz, www.lesy-cr.cz

Monografie Doutnáč – říjen 2009

Databanka přirozených lesů ČR

3. VÝZKUM VYBRANÝCH LOKALIT PŘIROZENÝCH LESŮ

CÍL

Poznání spontánních procesů v lesích v jakémkoliv prostorovém měřítku - od jednotlivého stromu až do úrovně celé lokality

METODY

- celoplošné měření dřevinného patra
- fytocenologické snímky, půdní sondy
- účelové sítě – disturbance, dendrochronologie, antrakologie, pedologie, obnova atd.

VÝSTUPY

- publikace ve vědeckých časopisech
- původní monografie

3. VÝZKUM VYBRANÝCH LOKALIT PŘIROZENÝCH LESŮ

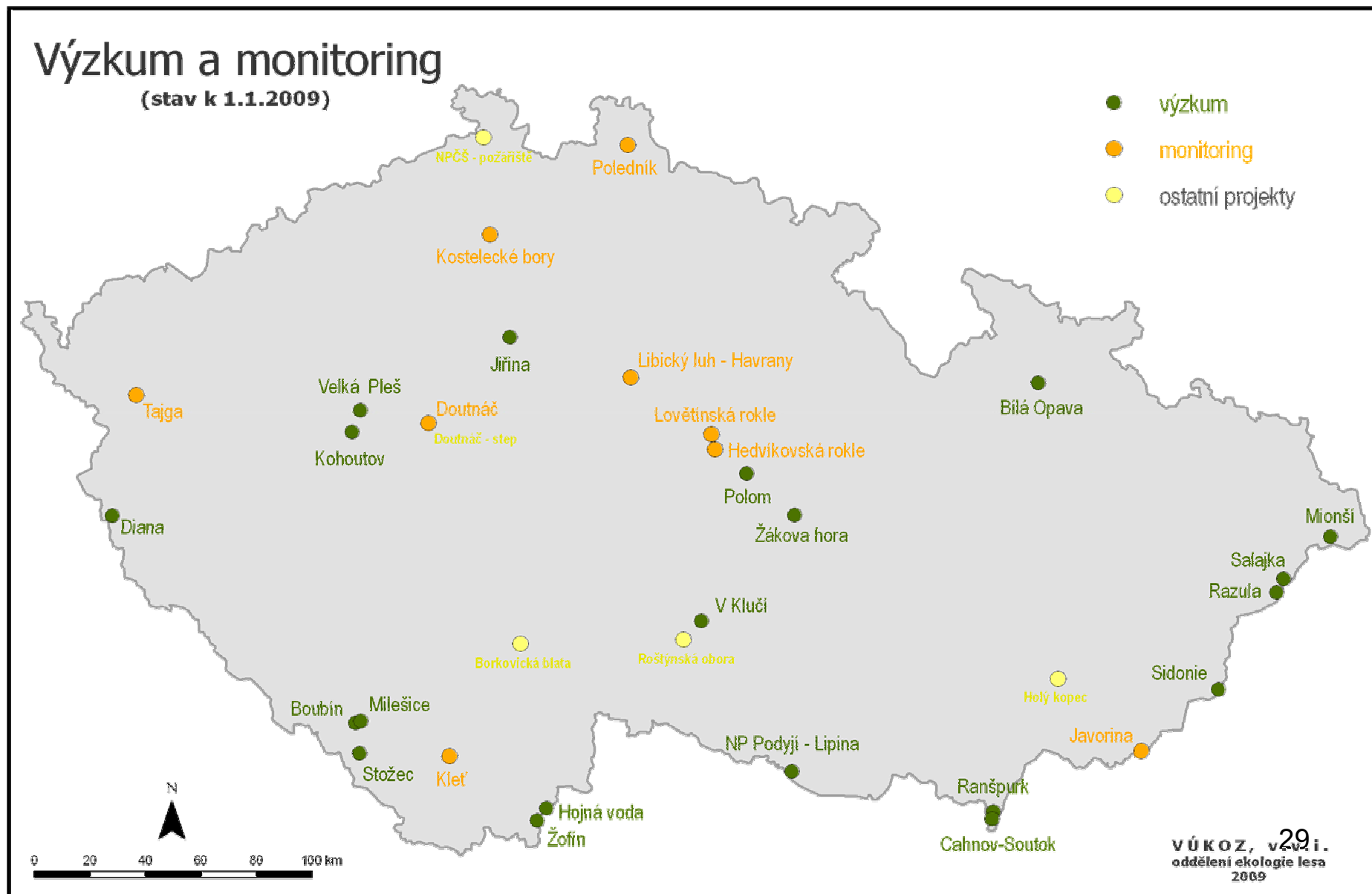
Návaznost na práce Eduarda Průši - od 1972 - 13 lokalit
Jaroslava Řeháka - 1953 - Mionší
Jindřicha Chmelaře - 1957 - Mionší
Petra Mouchy - 1976 - Velká Pleš
Františka Okáče - 1978 - Jiřina

1993 - idea, „oprášení“ projektu, aktualizace metodiky
(ČÚOP VaMP Brno)

1994 - zahájení 1. serie opakovaných měření
- doplnění lokalit na chybějících typech stanovišť

2006 - zahájení 2. serie opakovaných měření

3. VÝZKUM VYBRANÝCH LOKALIT PŘIROZENÝCH LESŮ

3. VÝZKUM VYBRANÝCH LOKALIT PŘIROZENÝCH LESŮ

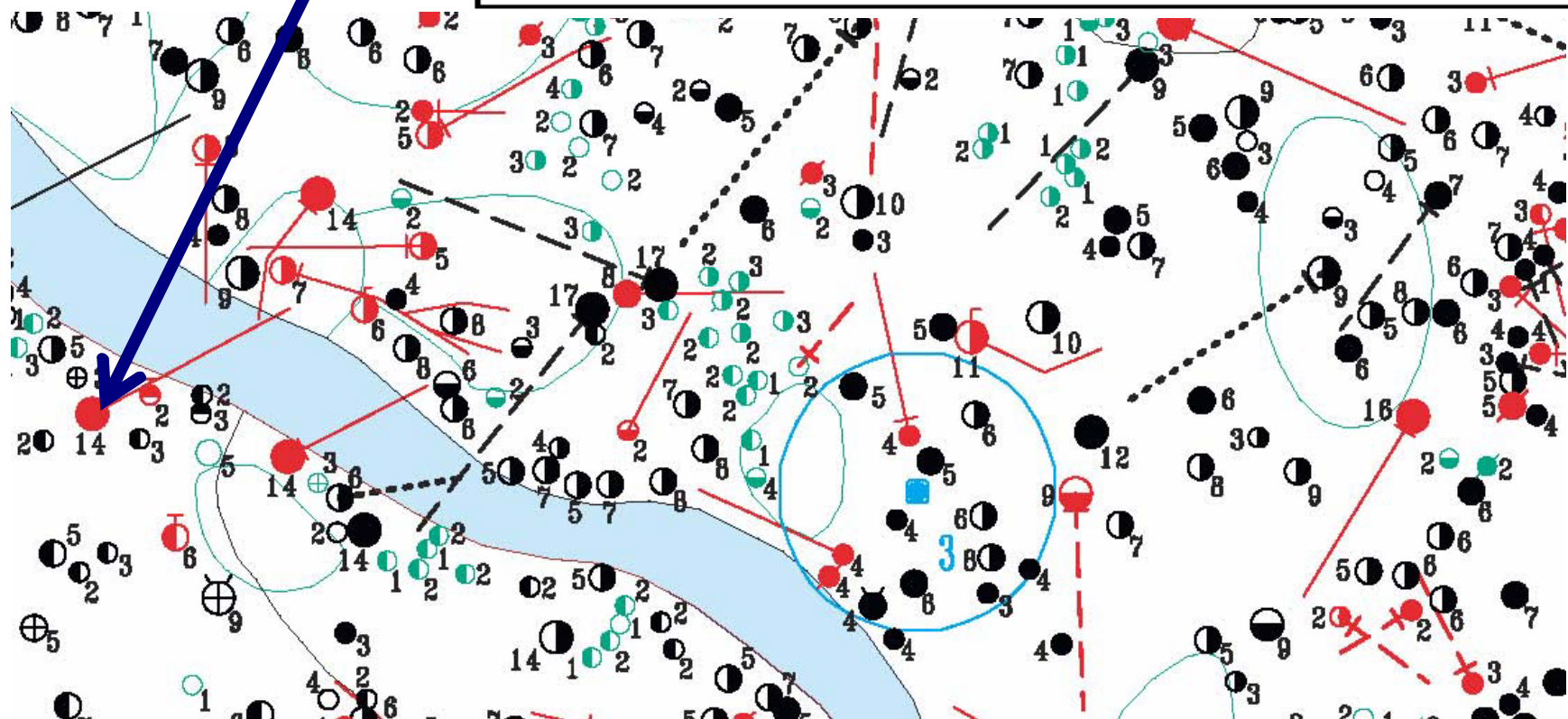
Kompletní škála hlavních stanovištních typů

LOCALITY	STAND TYPE	AREA [ha]	SURVEY YEARS	STANDING TREES COUNT	LYING TREES COUNT
Bílá Opava	mountain spruce	1.23	1974, 1999	222	28
Boubín	spruce-fir-beech	46.62	1972, 1996, 2010	13123	3357
Cahnov-Soutok	alluvial hardwood	17.32	1973, 1994, 2006	4091	505
Diana	fir-beech	19.78	1994, 2007	2177	201
Hojná voda	spruce-fir-beech	8.94	2001, 2011	3720	173
Jiřina	alluvial hardwood	1.82	1978, 1999	1164	77
Kohoutov	beech dominated	25.29	1978, 1998	2017	427
Milešice	spruce-fir-beech	8.86	1972, 1996, 2010	2790	393
Mionší 1	fir-beech	5.92	1995, 2009	2368	233
Mionší 2	fir-beech	1.00	1953, 1999	433	81
Mionší 3	fir-beech	2.54	1957, 2004	1325	370
Podyjí - Lipina	oak-hornbeam	4.60	2004, 2019	3495	1795
Polom	spruce-fir-beech + alder	19.34	1973, 1995	7650	602
Ranšpurk	alluvial hardwood	22.25	1973, 1994, 2006	6001	767
Razula	fir-beech	22.84	1972, 1995, 2009	4073	761
Salajka	fir-beech	19.03	1974, 1994, 2007	9255	1071
Sidonie	beech dominated	13.50	2005, 2020	3555	220
Stožec	ravine and slope	16.21	1974, 1998	2884	566
Velká Pleš	oak-hornbeam	10.45	1976, 1999	4543	974
V Klučí	fir-beech	1.50	1973, 2000	190	97
Žákova hora	spruce-fir-beech	17.46	1974, 1995	5962	679
Žofín	spruce-fir-beech	74.50	1975, 1997, 2008	18899	2862

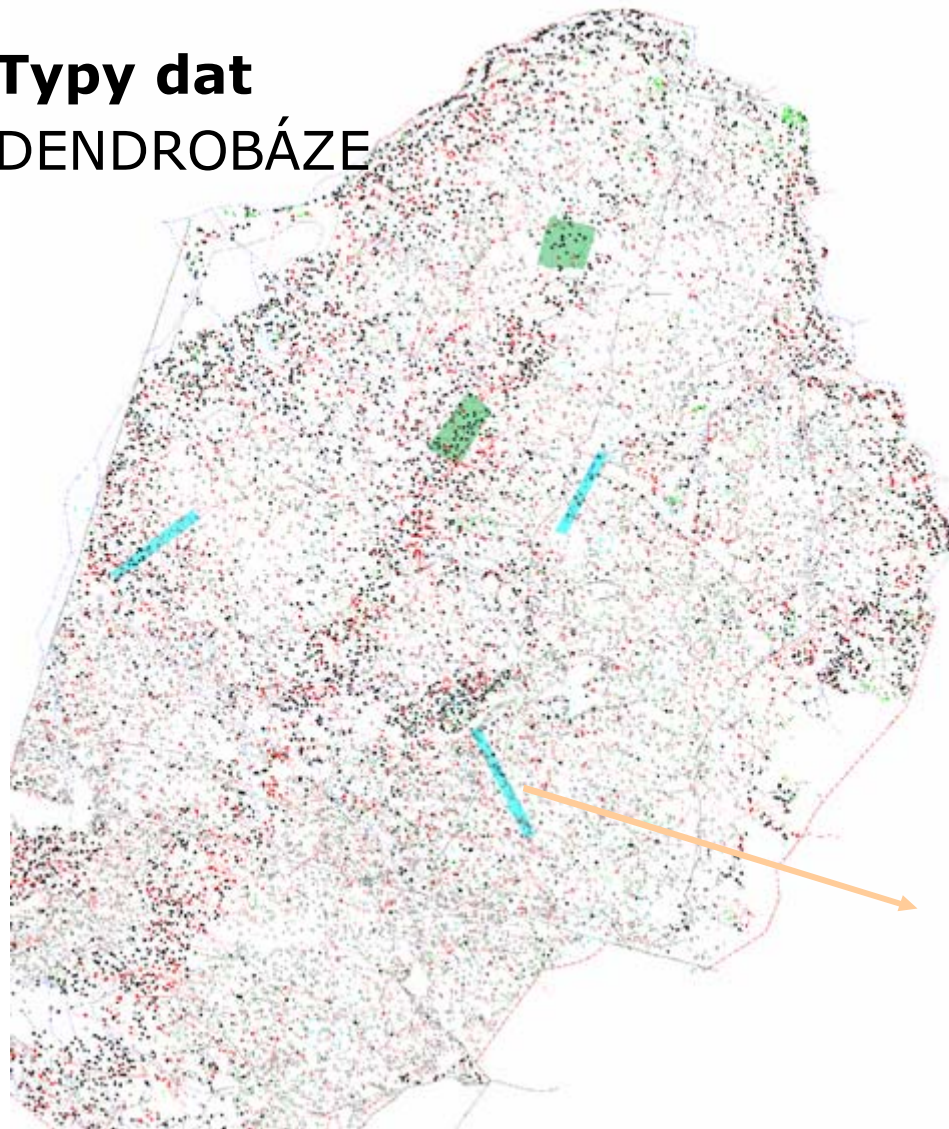
3. VÝZKUM VYBRANÝCH LOKALIT PŘIROZENÝCH LESŮ

Typy dat
DENDROBÁZE

ID 7577 <i>Quercus robur</i>	1973	1994	2006
Character	standing live	standing dead	lying dead stub
DBH	137	132	129
Upper diameter	—	—	85
Height/Lenght	30,2	28,7	21,5
Basal area	1,4741	1,3684	1,3069
Volume	25,75	22,10	17,35
Note	<i>L. microcephalum</i>		<i>Omphal. discorosea</i>

Typy dat DENDROBÁZE

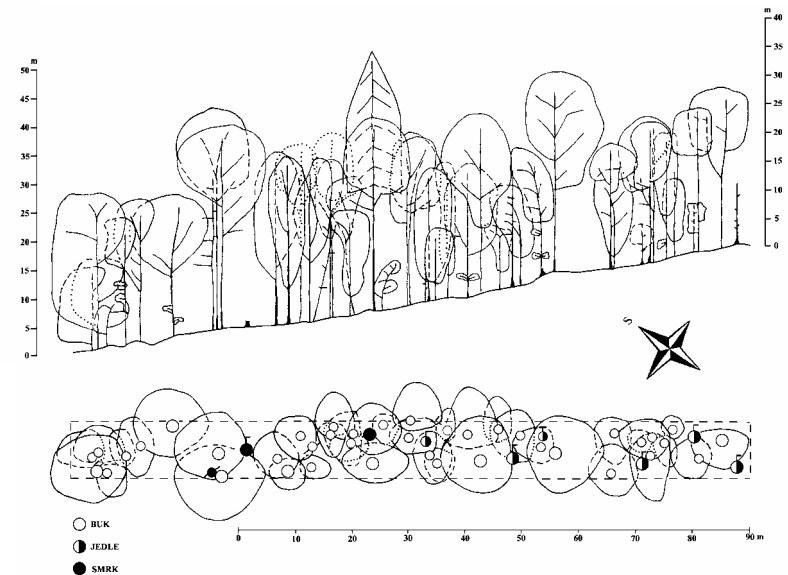

ŽOFÍNSKÝ PRALES

Mapa stromů z let
1975, 1997, 2008

- ca 75 ha

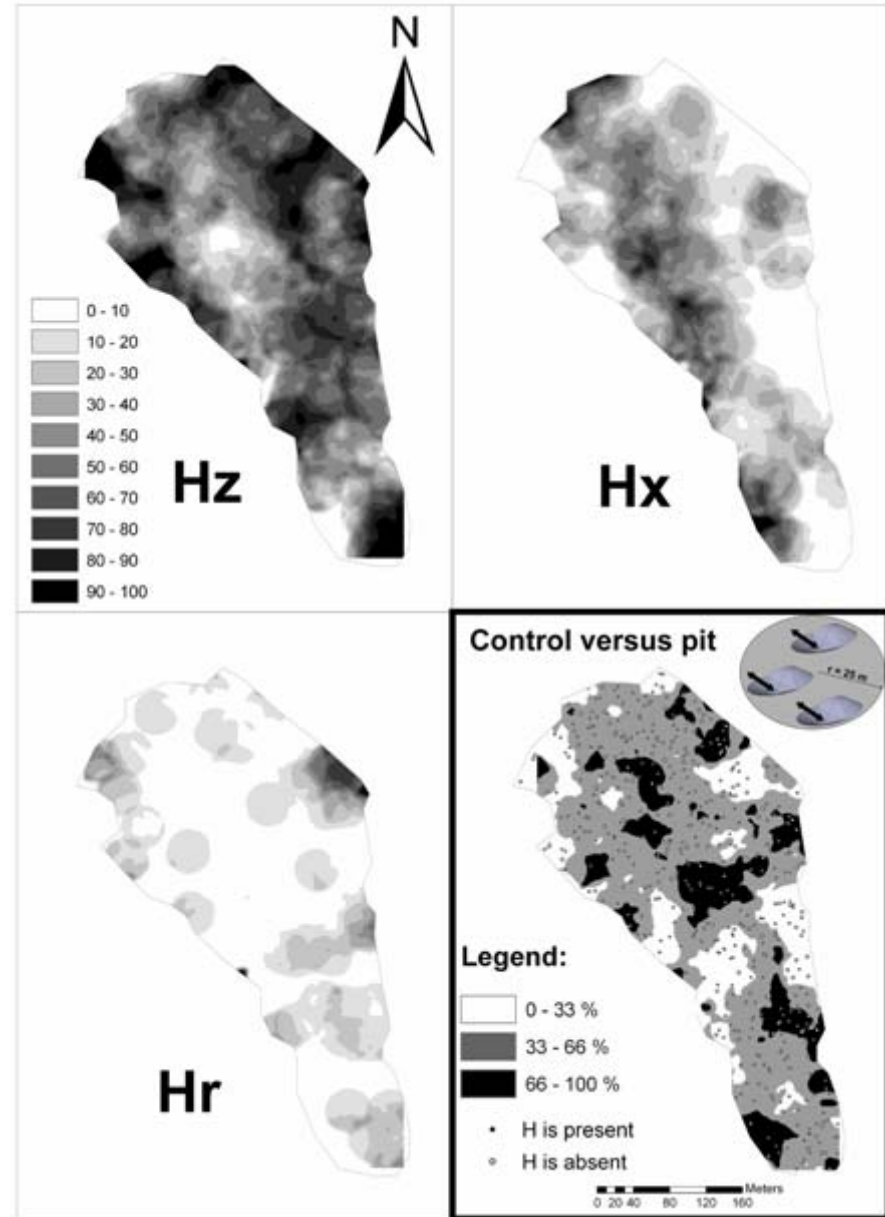
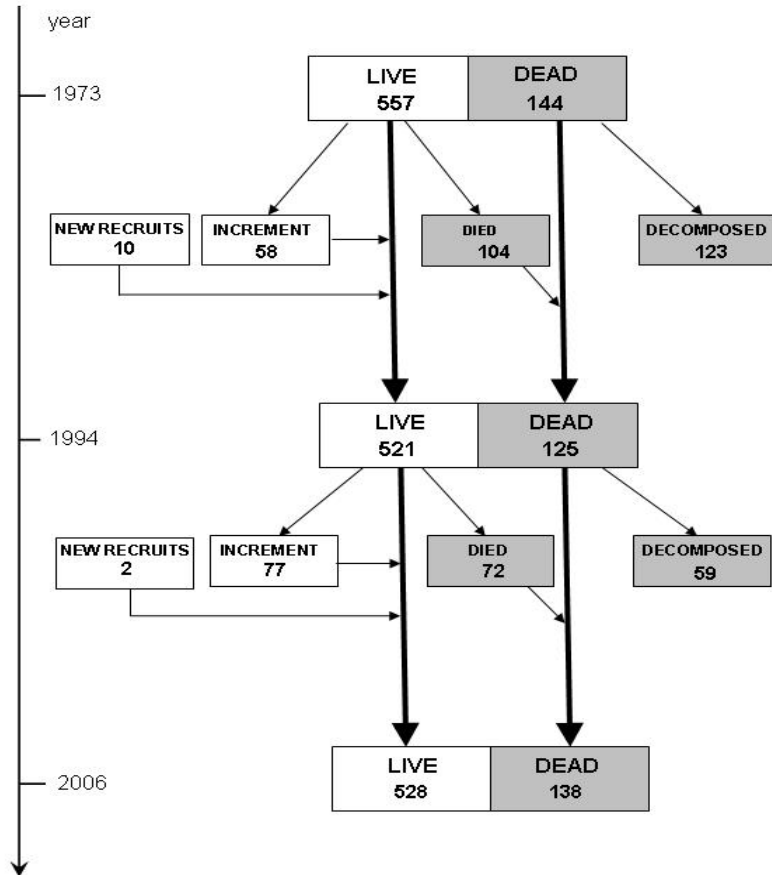
- ca 20,000 stromů

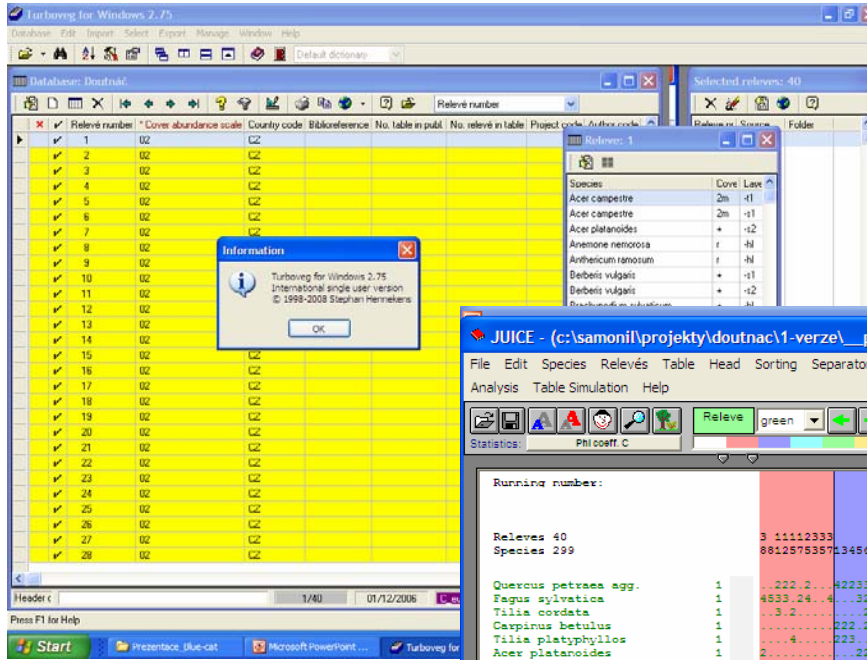
Rychlost a objem rotace dendromasy

Disturbanční režim

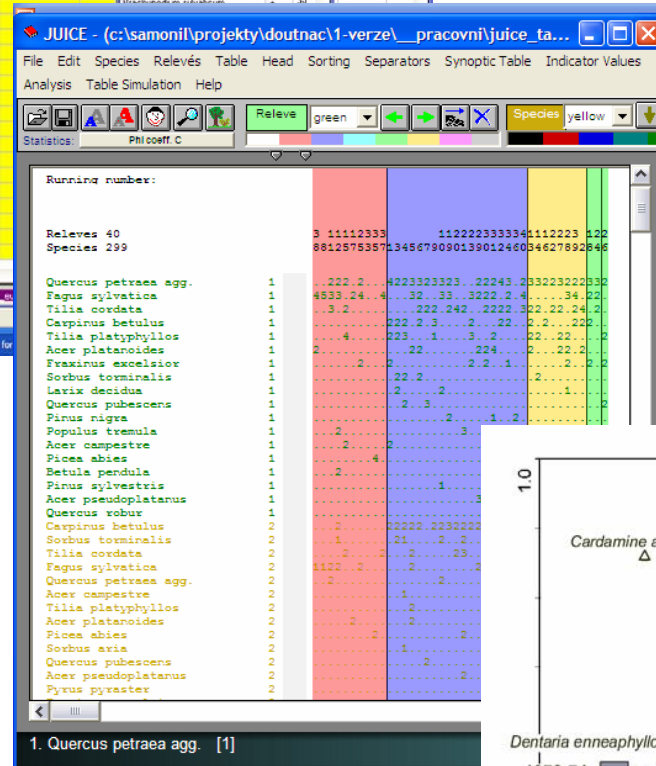
Alluvial hardwood forest – Cahnov & Ranšpurk (m³/ha)

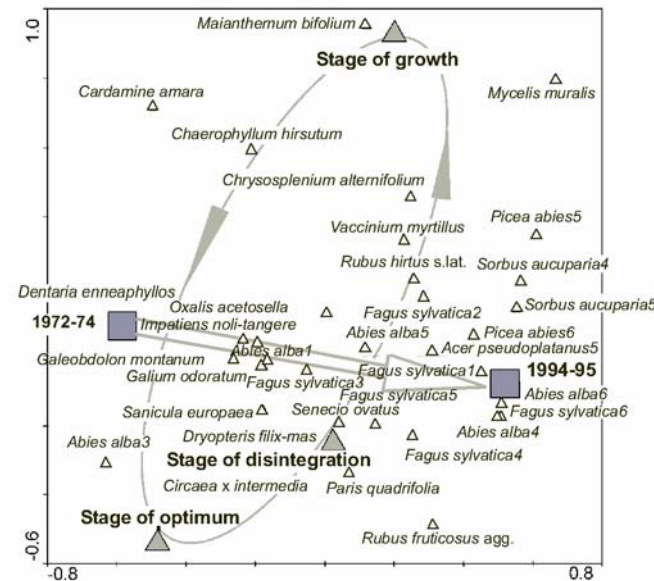
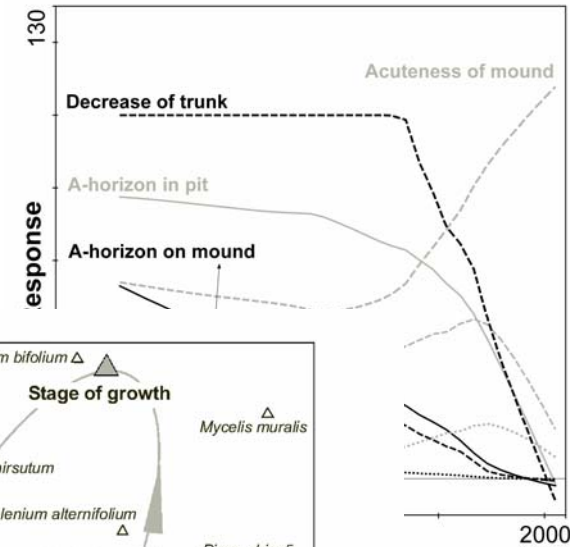
Typy dat FYTOBÁZE

Turboveg for
Windows 2.XX

Juice 2.XX

Canoco for Windows 4.5

PEDOBÁZE NEJEN PRALESNÍ

Typy dat PEDOBÁZE

LOKALITA: TTP: ROK: MĚSÍC: DEN: autor popisu: č. TTP v Turbovegu: PEDOBÁZE NEJEN PRALESNÍ - VŮKOZ, OEL C
pro pralesy je vyhrazen interval <189001 ; 190000

klasifikace (půdní typ): soubor lesních typů: nadm. výška: [m n. m.] sklon: [°] expozice: pomístní název:

geologický podklad: dynamika - stadium: dynamika - fáze:

georeliéf: LHC: ODD: DIL: POR: PSK:

HORIZONTY TOHOTO PROFILU:

LOKALITA: HORIZONT: PŘEDCHOZÍ HORIZONT:

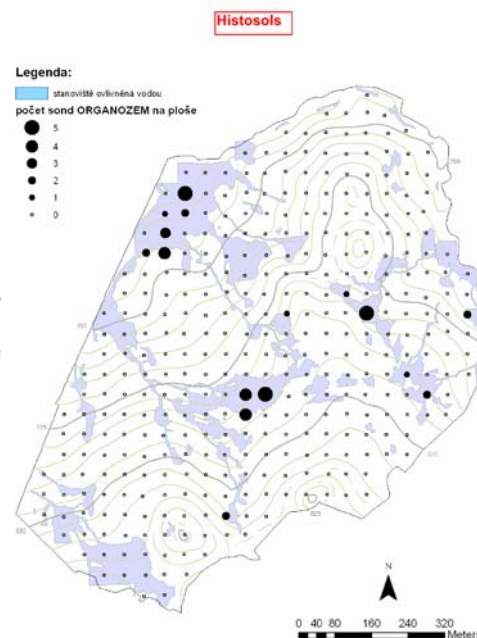
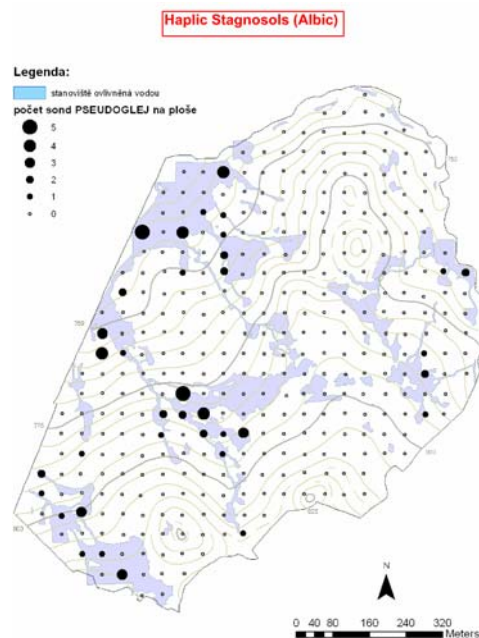
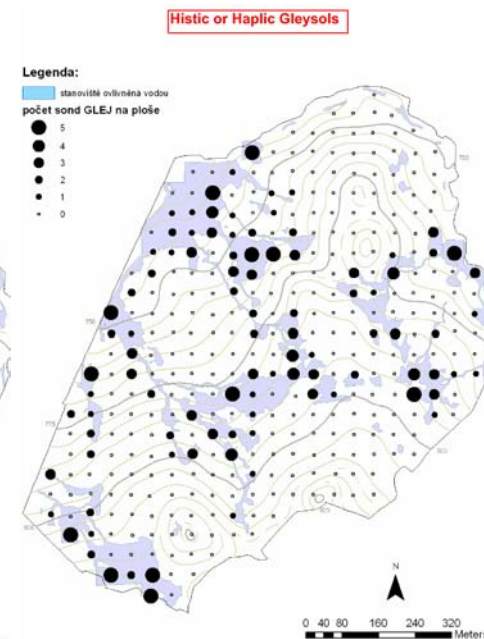
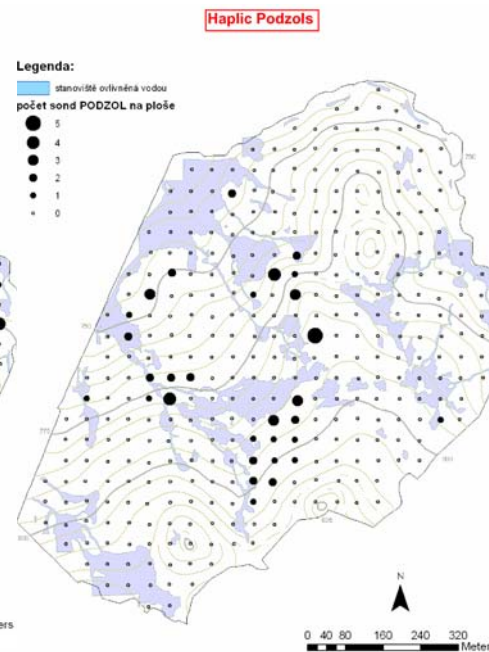
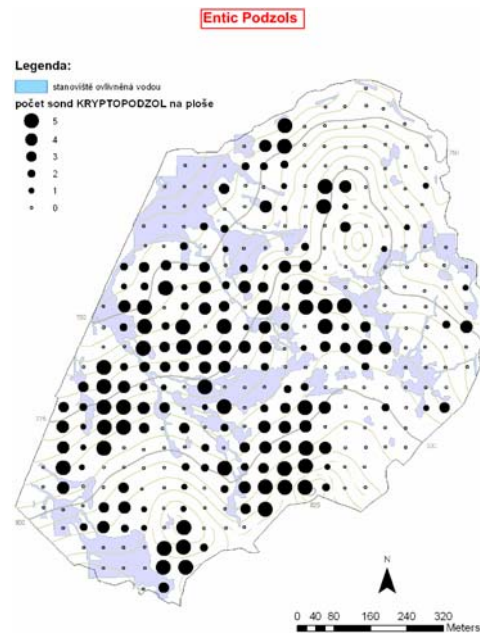
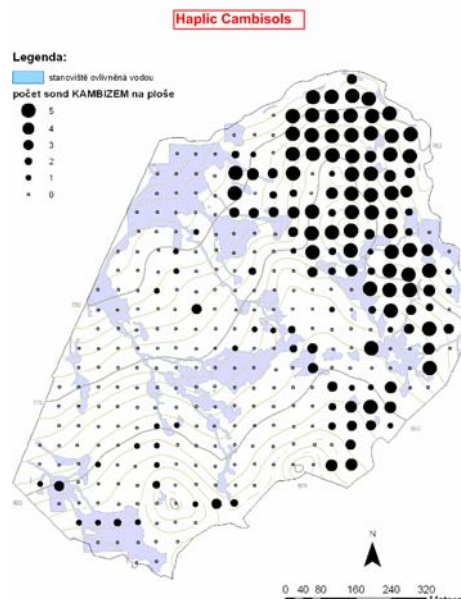
TTP: HLOUBKA svrchní: [cm] HLOUBKA svrchní (podrobná): [cm] DALŠÍ HORIZONT:

ROK: HLOUBKA spodní: [cm] HLOUBKA spodní (podrobná): [cm] PŘIDEJ HORIZONT:

pH:		humus:		0,1 M BaCl ₂ :		Kappen:		Mehlich (II, III):	
H ₂ O	3,31 [l]	sušina - 105°C	87,65 [%]	Al	0 [mg/kg]	Ca	5,64 [mmol+/100g]	Al	0 [mg/kg]
1MKCl	0,00 [l]	sušina - 80°C	0,00 [%]	Fe	0,0 [mg/kg]	K	0,73 [mmol+/100g]	Ca	0 [mg/kg]

OPUŠTĚNÍ PEDOBÁZE

JDI NA DALŠÍ PROFIL
 JDI NA MINULÝ PROFIL
 PŘIDEJ PROFIL
 ZPĚT NA ÚVOD
 OPUŠTĚNÍ PEDOBÁZE

- + mocnost a typ půdního horizontu, chemické analýzy,
- + dendrochronologická data
- + antrakologická data
- + palynologická data
- + letecké snímky
- + historická data
- + **dendrometrická data**

= půdní interakce v prostoru a čase³⁶

Typy dat

FOTOBÁZE

1994

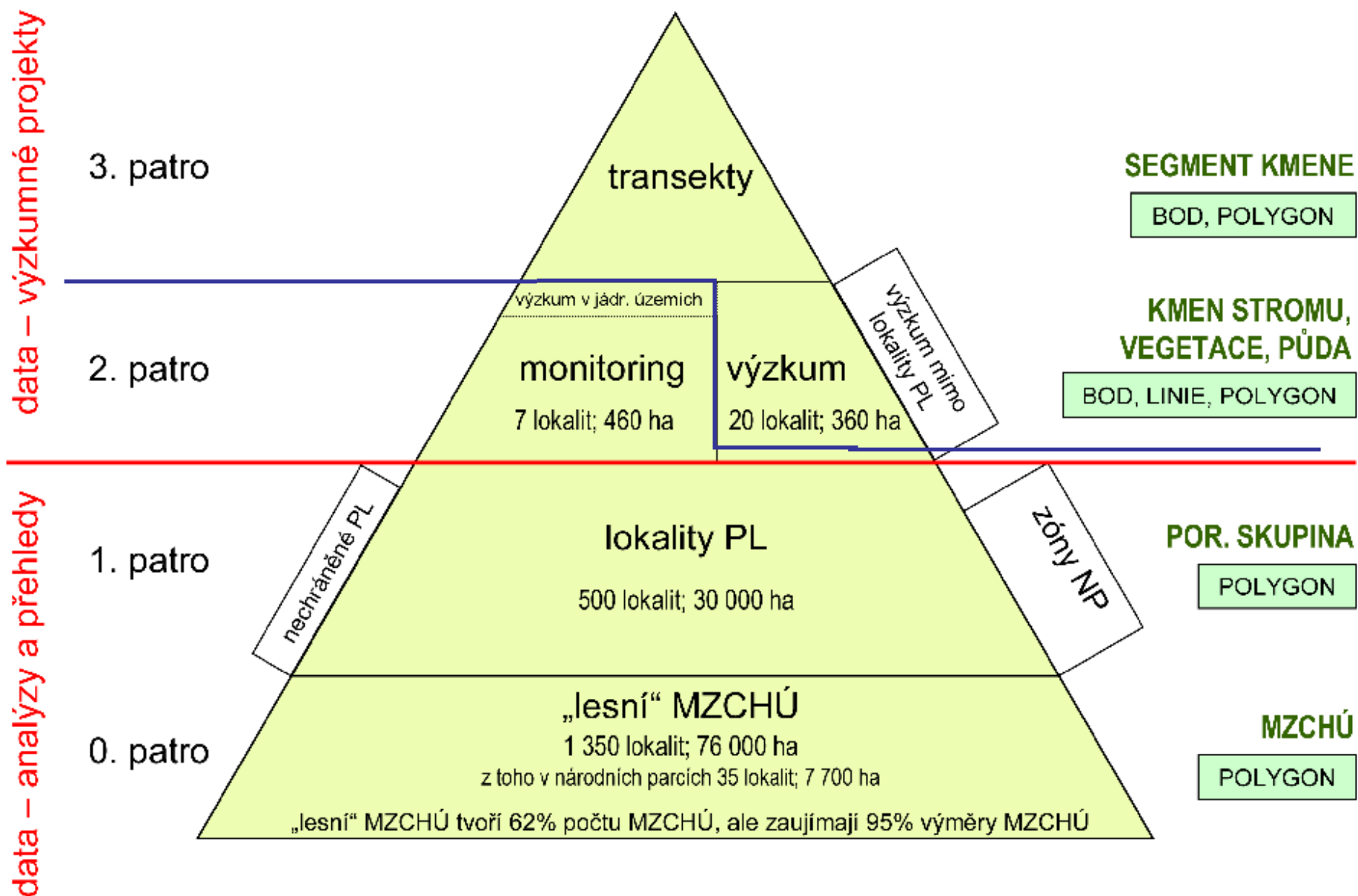
1999

2006

Databanka přirozených lesů ČR

4. DOSTUPNOST DAT A VÝSLEDKŮ

Databanka přirozených lesů

- souhrnné výsledky na www.pralesy.cz
- primární data na www.pralesy.cz

Monitoring lokalit ponechaných samovolnému vývoji

- výsledky na www.pralesy.cz od 1.1.2010
- primární data po dohodě – společné projekty

Výzkum vybraných lokalit přirozených lesů

- seznamy publikací na www.pralesy.cz
- publikace u autorů nebo přístup k časopisům
- primární data po dohodě - společné projekty